

9. Sınıf Türk Edebiyatı Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler Testi Çöz 6

1. Coşku ve heyecana bağlı metinlerde görüldüğü gibi her edebi metin, yazıldığı dönemin etkileriyle oluşur. Anlatmaya bağlı metinlerin de yazıldıkları dönemin koşullarından etkilenmemesi düşünülemez. Dolayısıyla anlatmaya bağlı bir metni anlamaya çalışıp değerlendirirken onu kendi zamanından bağımsız olarak düşünmemeliyiz. Örneğin ---- , ---- adlı romanını okurken bu metnin Tanzimat döneminin koşullarıyla üretildiğini dikkate almamız gerekir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Namık Kemal'in – İntibah
- B) Recaizade Mahmut Ekrem'in – Araba Sevdası
- C) Sami Paşazade Sezai'nin – Sergüzeşt
- D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun – Kiralık Konak
- E) Nabizade Nazım'ın – Karabibik

Cevap :

2. Aşağıdakilerden hangisi La Fontaine'nin fabl türündeki eserlerini dilimize kazandıran sanatçılardan değildir?

- A) Şinasi
- B) Ahmet Vefik Paşa
- C) Recaizâde Mahmut Ekrem
- D) Orhan Veli Kanık
- E) Sabahattin Eyüboğlu

Cevap : B

3. Destanda kişi ögesi tip formatında verilir. Destan kişi- si bireysel kişiliği olmayan, belli özellikleri temsil eden bir kahramandır. Onun niteliği değişmez, ruhsal bir gelişimi yoktur. Bir soya ve mekana bağlı toplum- sal bir varlıktır, toplumsallığın gereklerini yerine geti- rir.

Yukarıda anlatılanlar göz önünde bulundurulursa aşağıdakilerden hangisi “destan kişisi (tip)” örneği- ne uygun olmaz?

- A) řu
- B) Alp Er Tunga
- C) Mete Han
- D) Mecnun (Kays)
- E) Dede Korkut

Cevap : B

4. Olağanüstü varlıkları ve olayları konu edinen ya da ta- rihsel bir olayı olağanüstü ögeler katarak öyküleyen anlatı türü — başlıca niteliği bir inanış konusu olma- sıdır. Anlattığı şeyler, halk arasında gerçekten olmuş kabul edilir ve bu yönüyle de masaldan ayrılır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdaki- lerden hangisi getirilmelidir?

- A) efsanenin
- B) hikâyenin
- C) romanın
- D) destanın
- E) fablın

Cevap : A

5. Halit Ziya'nın romanları, Namık Kemal– Sami Paşazade Sezai – Recaizade Mahmut Ekrem geleneğinin devamı niteliğindedir. Bu yazarlarla Halit Ziya'nın romanları arasında tema, yapı, dil ve anlatım bakımlarından bağlantılar kurulabilir. Halit Ziya'nın etkilendiği romancılar arasında tabii bir de Flaubert gibi Batılı romancılar vardır. Örneğin Aşk-ı Memnu romanı ile ----- arasında bazı ilişkiler olduğu açıktır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Madam Bovary B) Nana
C) Germinal D) Meyhane
E) Suç ve Ceza

Cevap : A

6. Evvel zaman içinde fakir ve iyi kalpli bir oduncu ile onun akılsız, aksi bir karısı varmış. Bu kadın o kadar huysuzmuş ki, karşılarında bulunan büyük konağın hanımı gibi olmadığından, daima oduncu ile kavga edermiş.

Yukarıdaki metnin alındığı düz yazı türünün özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi sayılamaz?

- A) Anonim olması
B) "miş" li geçmiş zamanla anlatılması
C) Yer – zaman kavramının belirsiz olması
D) Dini – milli motifler içermesi
E) Olağanüstü öğeler içermesi

Cevap : A

7. Eski destan geleneğinin yerini alan, genellikle aşıklar tarafından anlatılan, yer yer masal ve destan özellikleri gösterse de kişilerin ve olayların doğal boyutlara indirildiği aşk ve kahramanlık hikayelerine halk hikayesi denir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda özellikleri verilen halk hikayesine örnek olamaz?

- A) Kerem ile Aslı
- B) Leyla ile Mecnun
- C) Emrah ile Selvi
- D) Arzu ile Kamber
- E) Tahir ile Zühre

Cevap : B

8. (I) Fabl; hayvanlar, bitkiler ve cansız varlıklar arasında geçtiği hayal edilen vakaların hikayesidir. (II) Fabllarda vaka kişilerine insan duygu ve karakteri verilerek; hayvanlar, bitkiler ve cansız nesneler aracılığıyla yine insan anlatılmış ve çözümlenmiş olur. (III) Fablin sonunda her zaman bir "ahlak dersi" vardır. (IV) Fabl bir çeşit masaldır; bunun öbür masallardan ayrıldığı nokta, sonunda bir ahlak ve ibret dersi bulunmasıdır. (V) Fabl bir ahlak dışılığı anlatarak mesaj verdiğinden özellikle çocuklara okutulmamalıdır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

Cevap : B

9. Türk edebiyatında ilk psikolojik roman denemesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dokuzuncu Hariciye Koğuşu
- B) Eylül
- C) Zehra
- D) Karabibik
- E) Sergüzeşt

Cevap : C

10. – Olaylar zinciri üzerine kuruludur.
– Ayrıntılar önemlidir ve ayrıntılara bolca yer verilir.
– Kişiler, yer ve zaman çok yönlü tanıtılır.
Yukarıda özellikleri verilen edebi tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hatıra
- B) Hikâye
- C) Tiyatro
- D) Masal
- E) Roman

Cevap : C

11. Türk edebiyatında hikâye türünün ilk örneği Tanzimat Döneminde verilmiştir. Ahmet Mithat Efendi'nin ---- adlı eseri bizdeki ilk hikaye örneğidir.
Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
- B) İntibah
- C) Letaif-i Rivayat
- D) Sergüzeşt
- E) Şair Evlenmesi

Cevap : C

12. Bütün bu olanlar bitenler şaşırtıyordu onu. Bu insanların, kendi faydalarının dışında gözleri dünyayı görmüyor. Görmüyor değil, bir kuruş için bir insana kıyabiliyorlar. Her yıl sırf çeltik yüzünden binlerce kişi, çocuk ölüyor. Onlara analar “katiller” diye bağırıyorlar. Onlar gene tınmıyorlar. Bir kasaba halkı ellerinden zar ağlıyor. Onlar yüzlerine karşı değil ama arkadan arkaya yalınayak başıkabak imanına tak etmiş köylü, çarşının orta yerinde bir çeltikçi ağasının suratına bütün kinini kusuveriyor zehir gibi.

Yukarıdaki metinde yazar aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Gerçekçi bir anlatıma
- B) Kahraman bakış açısına
- C) Hayal gücüne
- D) Eksiltili cümlelere
- E) Olayın geçtiği yerdeki gelenek ve göreneklere

Cevap : A